

- Cambridge (Velika Britanija),
- Ljubljana (Slovenija),
- Madrid (Španija),
- Oporto (Portugalska),
- Pariz (Francija),
- Poznań (Poljska),
- Rennes (Francija),
- Sydney (Avstralija).

Vodja COST-akcije TU0803 za Slovenijo je dr. Mojca Šašek Divjak, univ. dipl. arh.

Sodelavka COST-akcije TU0803 za Slovenijo je dr. Barbara Goličnik, univ. dipl. kraj. arh.

Dr. Mojca Šašek Divjak, univ. dipl. arh.,
znanstvena svetnica
Urbanistični inštitut Republike Slovenije,
Ljubljana, Slovenija
E-pošta: mojca.sasek@uirsi.si

Richard SENDI
Boštjan KERBLER – KEFO

LivingAll: Gibanje brez ovir in enake življenjske možnosti za vse

LivingAll: Free movements and equal living opportunities for all

Časovni okvir projekta: 1. 3. 2007–1. 3. 2009

Financiranje projekta

LivingAll – *Gibanje brez ovir in enake življenjske možnosti* za vse je R+D+I evropski raziskovalni projekt, ki se je izvajal v 6. okvirnem programu Evropske komisije.

Namen in glavni cilji projekta

Namen projekta je bilo izboljšanje možnosti prostega gibanja in dostopa do trga delovne sile za funkcionalno ovirane ljudi v globalnem evropskem kontekstu. Temeljni cilj projekta je bil oblikovati in predlagati smernice za izboljšanje sedanjih nacionalnih in evropskih politik, ki se nanašajo na to področje v državah članicah Evropske unije. Drugi cilja pa so bili:

- Ugotoviti, v kolikšni meri funkcionalno ovirani koristijo svoje pravice do gibanja brez ovir in enakih življenjskih možnosti v državah Evropske unije.

- Pripraviti in širiti primere dobrih praks za nadaljnji razvoj politik za potrebe funkcionalno oviranih.
- Pripraviti za nosilce odločanja ustrezne metodologije in orodja za učinkovitejše politike pri zagotavljanju gibanja brez ovir za funkcionalno ovirane.

Operativni cilji projekta so bili:

1. Analizirati glavne dejavnike, ki vplivajo na vsakodnevno življenje funkcionalno oviranih ljudi:
 - pravne vidike (analiza politik Evropske unije, nacionalnih in regionalnih politik, standardov in dogovorov med državami ali regijami);
 - tehnične pripomočke, ki izboljšujejo dostopnost funkcionalno oviranim ljudem;
 - družbene pobude in programe, ki izboljšujejo dostopnost funkcionalno oviranim ljudem.
2. Identificirati komunikacijske poti/načine in zbrati podatke o tem, v ko-

likšni meri funkcionalno ovirani ljudje izkoristijo pravice do prostega gibanja, in analizirati podatke ter oceniti dejansko stanje na področju mobilnosti funkcionalno oviranih ljudi v evropskih državah.

3. Identificirati splošne in specifične ovire grajenega okolja, ki onemogočajo funkcionalno ovirani ljudem izkoristiti pravico do prostega gibanja pri:

- dostopnosti do grajenega javnega okolja (javne zgradbe, odprti prostor, transport na splošno) in
- dostopnosti do bivalnega okolja.

4. Izbrati in predstaviti primere dobrih praks (pravna, tehnična ter družbena orodja in instrumenti), ki so se izkazali za uspešne pri izboljšanju dostopnosti za funkcionalno ovirane ljudi, ter predlagati aktivnosti in rešitve za obstoječe ter predvidene (nove, še nerešene) probleme.

5. Predstaviti rezultate projekta zainteresiranim javnostim (stroka, uprava, uporabniki).

Rezultati projekta

V okviru evropskega projekta *Gibanje brez ovir in enakopravne možnosti za vse* smo pripravili priročnik, z naslovom *The LivingAll guide to best practices*. V prvem delu so predstavljeni glavni rezultati raziskovalnega projekta, najpo-

gostejše ovire, ki so bile ugotovljene na področjih, ki smo jih obravnavali v raziskavi, in seznam vseh poročil, ki so bila pripravljena za posamezne delovne pakete. V drugem delu so podani splošna priporočila in ukrepi za zagotavljanje boljšega dostopa in enakih možnosti invalidom za njihovo aktivno udeležbo v družbi. V zadnjem delu priročnika so predstavljeni primeri dobrih praks v različnih evropskih državah ter priporočila in smernice za oblikovanje in izvajanje politik na področju izboljšanja dostopnosti. Priročnik je namenjen znanstveni, strokovni in širši javnosti ter posameznikom, ki so na kakršen koli način povezani z dostopnostjo za invalide in druge funkcionalno ovirane ljudi.

Priročnik je dostopen na tej spletni povezavi: <http://www.uirs.si/images/Good%20practices%20guide-LivingAll.pdf>

Partnerji v projektu

Projektno skupino je sestavljala konzorcij enajstih partnerjev iz sedmih evropskih držav, ki posedujejo različna strokovna znanja in delujejo na področju pravnih, socialnih in tehnoloških ved:

- Polibienestar, univerza Valencia, Španija
- Compass Sozial-und Gesundheitsverein, Dunaj, Avstrija

- Spanish society of social and health care, Španija
- National Association for the Handicapped People Housing, Belgija
- Directorate General of Housing and Urban Planning, Valencia, Španija
- CNR National Research Council Construction Technologies Institute, Rim, Italija
- Vienna University of Technology, Dunaj, Avstrija
- The Norwegian Building Research Institute, Norveška
- Habinteg Housing Association Ltd, London, Velika Britanija
- Innovaciones Sociosanitarias, Valencia, Španija
- Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije je bil vodja projekta LivingAll dr. Richard Sendi.

Na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije sta pri projektu sodelovala še:

- dr. Boštjan Kerbler - Kefo, univ. dipl. geogr.
- mag. Barbara Černič Mali, univ. dipl. ekon.

Posvetovalni odbor

Projekt LivingAll je imel tudi posvetovalni odbor, ki ga je sestavljalo enajst

strokovnjakov s področja socialne politike, komunikacijsko-informacijsko tehnologij in invalidnosti. Odbor je pripravil strokovno mnenje in oceno o aktivnostih pri projektu oziroma pomagal partnerjem pri identifikaciji transnacionalnih razlik in možnosti, pri analizi njihove prenosljivosti, pri izbiri primerov dobrih praks na področju socialne politike in tehnik, ki se nanašajo na gibanje brez ovir za funkcionalno ovirane.

Član posvetovalnega odbora iz Slovenije je bil mag. Cveto Uršič, direktor Direktorata za invalide.

.....
Dr. Richard Sendi, univ. dipl. inž. arh., znanstveni svetnik
Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija
E-pošta: richard.sendi@uirs.si

Dr. Boštjan Kerbler – Kefo, univ. dipl. geogr., asistent z doktoratom
Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija
E-pošta: bostjan.kerbler@uirs.si

Richard SENDI
Boštjan KERBLER – KEFO

Pravice invalidov do dostopa brez ovir

The rights of the disabled to barrier-free access

Urbanistični inštitut Republike Slovenije je leta 2008 v sodelovanju z Inštitutom Republike Slovenije za socialno varstvo izvedel raziskavo, z naslovom *Ukrepi za uresničevanje pravic invalidov do dostopa brez ovir/Measures for the realisation of the rights of the disabled to barrier-free access*. Raziskavo sta sofinancirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije.